

BAANTJER

De Cock en de dood van een engel

Boek van de tv-serie

De Fontein

BAANTJER

De Cock en de dood van een engel

De Fontein

1

Rechercheur De Cock van het aloude politiebureau aan de Amsterdamse Warmoesstraat stampte de verse sneeuw van zijn schoenen en nam het kletsnatte hoedje van zijn hoofd. Hij zwaaide het een aantal keren op en neer om de ergste nattigheid ervan af te schudden.

Wachtcommandant Jan Rozenbrand was daar niet blij mee.

‘Kan je dat niet buiten doen?’

‘Dat heeft weinig zin, Jan. Het sneeuwt.’

Hij draaide zich om naar de deur en keek door de ruit naar buiten.

‘En dat wordt straks allemaal grijze blubber.’

Rozenbrand keek naar het weerbericht in de opengeslagen krant die voor hem op de balie lag.

‘Die sneeuw blijft voorlopig wel liggen. De vorst houdt nog zeker een week aan. We krijgen een witte kerst dit jaar.’

De Cock knikte somber.

‘Ik ben er ook bang voor.’

De wachtcommandant keek op van zijn krant.

‘Met je verkeerde been uit bed gestapt, De Cock?’

‘Het zijn de feestdagen, Jan, wanneer iedereen geacht wordt vrolijk te zijn. Daar word ik heel somber van.’

Jan Rozenbrand grinnikte.

‘Daar heb jij dan wel weer gelijk in.’

‘Is er nog wat gebeurd vannacht?’

Jan Rozenbrand draaide zich om en nam een map uit een bakje. Hij sloeg de map open en bekeek de inhoud.

‘Niet veel. ’t Was te koud voor het geboefte.’

‘Is die vorst tenminste ergens goed voor,’ bromde De Cock.

‘Een dooie. Arme kerel, doodgevroren in een portiek.’

De Cock keek op.

‘Hebben wij hem in de collectie?’

‘Hartman, Cornelis. Geboren 19 maart 1965 in Oss. Bij ons onbekend.’

‘Cornelis Hartman? Zegt mij ook niets. Had hij geen onderdak?’

‘Met deze kou wordt niemand geweigerd in de opvang. Maar ja, niet iedereen laat zich zomaar opvangen.’

De Cock kende het fenomeen. Er zwierven mensen door de stad die met niemand iets te maken wilden hebben. Die door weer en wind in hun eentje rondscharrelden. En in hun eentje stierven. Zoals Cornelis Hartman.

De Cock zuchtte.

‘Dat bedoel ik nou. Met die verse sneeuw ziet de wereld er heel aardig uit. Maar het gaat om wat er onder die sneeuw ligt.’

De Cock zette het natte hoedje op zijn hoofd en liep naar de stenen trap.

‘Bel toch maar een rondje met de bekende instanties,’ riep hij over zijn schouder. ‘Misschien kent iemand hem en kunnen we zijn familie bereiken. De man verdient een fatsoenlijke begrafenis.’

Vermoeid begon hij de klim naar boven.

Op de grote researchkamer schalde kerstmuziek uit een draagbare radio.

Dick Vledder stond op zijn bureaustoel en hing een groene slinger met rode ballen aan de kale muur tegenover zijn bureau. Hij wankelde op de zitting van zijn stoel en probeerde boven zijn macht een punaise in de muur te drukken.

De Cock fronste zijn wenkbrauwen.

‘Wat moet dit voorstellen?’ baste hij.

Vledder schrok van het plotselinge geluid, verloor zijn evenwicht en liet de slinger uit zijn handen glijden. Hij zuchtte en stapte voorzichtig van zijn stoel. Hij raapte de slinger op en controleerde of er geen ballen gebroken waren.

De Cock liep naar de draagbare radio en drukte op de uitknop. Een weldadige stilte vulde de ruimte.

‘De Cock!’

De grijze rechercheur keerde zich naar Keizer, die grijnzend bij het raam stond. Zijn collega stopte een stekker in het stopcontact en op de vensterbank begonnen de lichtjes te branden in een klein plastic kerstboompje.

‘Vrolijk kerstfeest.’

De Cock hing zijn hoedje aan de kapstok en trok zijn natte regenjas uit. Hij was blij dat zijn vrouw hem die ochtend had aangeraden een warm vest onder zijn jas aan te trekken.

‘Wat is dit voor ongein?’

‘Het zat allemaal in die doos.’ Keizer wees op een kartonnen doos die op zijn bureau stond.

‘Met de complimenten van commissaris Buitendam.’

De Cock schudde het grijze hoofd. Hij liep naar zijn bureau en wierp een blik uit het grote raam erachter. Hij moest toegeven dat de Heintje Hoekssteeg beneden hem er betoverend uitzag nu hij was toegedekt met een fluweelzachte witte deken.

‘Buitendam?’ snauwde De Cock. ‘Wil je zeggen dat die hier verantwoordelijk voor is?’

Vledder viste een kaartje uit de doos.

‘Met de complimenten van de leiding en ons allen een fijne kerst gewenst!’

De Cock draaide zich om en keek in de grijnzende koppen van zijn twee collega’s.

‘Dan zou ik er maar van genieten, want deze doos komt in plaats van de kerstgratificatie!’

De grijns op de twee gezichten tegenover hem bevroor. De Cock draaide zich weer naar het raam en genoot van zijn binnenpretje.

De Cock zat achter zijn bureau en neuriede een melodietje. Hij betrapte zich erop dat hij nog steeds dat kerstliedje in zijn hoofd had. Sommige van die melodietjes bleven plakken als kauwgom onder een schoen.

Dick Vledder was chagrijnig en zat lusteloos een verslag te tikken op zijn computer.

Keizer kwam de rekerchekamer binnen.

‘Het is helemaal niet waar!’

Vledder en De Cock keken op.

‘Ik kom net van de personeelsadministratie en daar zeggen ze dat we gewoon onze eindejaarsuitkering krijgen.’

De Cock trok een onschuldig gezicht.

‘Plus een kartonnen doos? Toe maar.’

Vledder richtte beschuldigend zijn vinger op de grijze rekercheur.

‘Jij wist dit!’

De Cock haalde zijn schouders op en grijnsde.

‘Sinds wanneer geloof jij alles wat ik zeg?’

Op het bureau van Vledder ging de telefoon. Hij nam op.

‘Met Dick.’ Hij luisterde, knikte een paar maal en schreef iets op.

De Cock keek hem verwachtingsvol aan.

‘En?’

Vledder legde de hoorn terug op het toestel.

‘We hebben een dooie soldaat.’

De Cock trok verbaasd een wenkbrauw op.

‘Hier in de stad?’

Vledder stond op.

‘Hier om de hoek.’

‘Iemand die wij kennen?’

‘Reken maar, Betty Wijn.’

De Cock reageerde bedrukt.

‘Ach nee!’

Betty was soldaat in een wel heel bijzonder leger.

De lucht hing nog grijs en zwaar boven de oude stad maar het was opgehouden met sneeuwen. Een jonge vader trok enthousiast een slee voort met twee kinderen erop die uitbundig zaten te kraaien van de pret. De vader maakte onverwachte slingerbewegingen, waardoor de kinderen zich goed vast moesten houden en De Cock bijna ondersteboven werd geveegd. De oude rekercheur stond

wankelend op een been en hield met beide handen zijn hoedje tegen zijn hoofd gedrukt.

‘Hé, kijk es even uit, gast!’ schreeuwde Vledder plaatsvervangend voor zijn chef.

De vader stak een hand in de lucht. ‘Sorry!’ En hij trok de slee weer vrolijk verder.

De Cock had er bijna spijt van dat ze besloten hadden de auto te laten staan. Voor dat kleine stukje naar het Hekelveld was het niet de moeite om de oude Volkswagen uit de sneeuw te scheppen.

Via de Prins Hendrikkade bereikten ze voorzichtig schuifelend het gebouw waarin het Leger des Heils een opvang voor dak- en thuislozen verzorgde. Het was een oud kantoorgebouw dat jaren had leeggestaan. Op de stoep voor de ingang stond een bont gezelschap van haveloze types, voornamelijk mannen, die zich met lappen, doeken en dekens tegen de kou probeerden te beschermen. Ze werden door twee jonge agenten enigszins op afstand gehouden en keken lijdzaam toe hoe de politie bezit had genomen van het enige warme plekje dat de stad hun te bieden had.

Vanbinnen was het gebouw aan de nieuwe bestemming aangepast. Het bevatte nu een centrale keuken, een grote eetzaal en een slaapzaal, waar achteenvijftig daklozen een plek konden vinden. Betty Wijn was neergestoken in een deel van het pand dat als kantoor diende en dat nog zo goed als in de oude staat verkeerde. Twee ouderwetse bruine bureaus domineerden de sombere ruimte. De wanden waren bekleed met een diepbruine eiken lambrisering waarboven ooit behang was aangebracht, dat door de tijd was verkleurd en hier en daar gescheurd. Een treurige plek om dood te gaan.

Betty lag op haar rug, haar ogen staarden wijd open naar het plafond maar zagen niets meer. Haar witte blouse was diep rood gekleurd door het bloed dat uit de wond in haar hartstreek was gesijpeld. Haar benen lagen gevouwen onder haar lichaam.

‘Ik zou zeggen, frontaal aangevallen en toen door haar knieën gezakt. De dood heeft vermoedelijk niet lang op zich laten wachten, als dat een troost is.’

Dokter Den Koninghe trok de pijpen van zijn gestreepte broek op en zakte door zijn knieën. Hij legde zijn hand op het hoofd van Betty en sloot haar ogen. De Cock zuchtte.

Hij wendde zich tot Vledder.

‘Ga jij eens vragen wie haar zo heeft aangetroffen.’

Vledder knikte en onttrok zich aan de bedrijvigheid van de technische recherche, die de kamer nauwgezet afspuurde naar sporen.

Den Koninghe had voorzichtig de blouse een stukje open geknoopt en bekeek de wond.

‘Arm kind. Zo te zien één keer gestoken en meteen mis. Of raak. Het is maar hoe je ertegenaan kijkt.’

‘Enig idee hoelang ze hier al ligt?’

De dokter verlegde zijn aandacht naar het gezicht van Betty.

‘De rigor mortis is net ingetreden, alleen nog zichtbaar aan de kleine spiertjes in haar gezicht. Dus ik zou zeggen twee tot drie uur.’

De Cock keek op zijn horloge. Het was halfelf.

De dokter stond met een lichte kreun weer op, zette zijn handen in de zij en rechtte zijn rug.

‘Slijtage. Pijnlijk, maar niets vergeleken bij het lot van dit arme kind. Een steekwond als deze hoeft op zichzelf niet dodelijk te zijn, maar waarschijnlijk is ze gevallen of gestruikeld, waardoor ze zich dieper in het mes heeft gewerkt. Maar dat zal de sectie uitmaken.’

Hij keek even op naar het zware kruisbeeld dat aan de muur hing.

‘Zelfs Hij kon dit niet voorkomen.’

Hij wenkte de twee ambulanceverpleegkundigen die geduldig in een hoek van de kamer stonden te wachten.

‘Er moeten nog meer foto’s worden gemaakt, maar daarna mogen jullie haar meenemen.’

‘Succes, De Cock. Ik mag hopen dat je de schooier die dit op zijn geweten heeft snel in de kraag grijpt.’

Met een kort knikje verliet Den Koninghe het kantoor.

De oude rechercheur keek naar het ontzielde lichaam van de jonge heilsoldate en voelde de jaren op zijn schouders drukken.

Betty Wijn. Ze was in de buurt geboren als dochter van een prostituee en een onstuimige zeeman. Ze had haar vader nooit gekend, maar de hele buurt had zich om haar welzijn bekommerd. Hij zag haar nog hinkelen over een met krijt getekende hinkelbaan op de stoep. De vlechtjes dansend in de lucht bij elk sprongetje dat ze maakte. Ze deed boodschapjes voor de andere prostituees, die ze allemaal 'tante' noemde. En later, toen ze ouder was en toegetreden tot het Leger des Heils, was ze een luisterend oor geweest en een warme haven voor de vele nieuwe tantes en nichtjes die de buurt bevolkten. De Engel werd ze genoemd. En een engel, dat was ze. De Cock keek even op naar het kruisbeeld. Letterlijk, helaas.

Vledder kwam het kantoor binnen, vergezeld van een lange vrouw die was gekleed in het uniform van het Leger. Zodra ze Betty op de grond zag liggen, verstrakte ze, sloeg een kruis en begon te prevelen.

'Majoor Nolens,' introduceerde Vledder haar. De Cock had een groot zwak voor het Leger des Heils, dat veel goed werk verrichtte, maar hij had altijd een hekel gehad aan het militaristische karakter van de organisatie, die niet voor niets het Leger werd genoemd.

'Hebt u Betty gevonden?'

De majoor leek De Cock niet te horen. Haar blik was strak gericht op het ontzielde lichaam van de jonge soldate.

'Laat de doden hun doden begraven, zei Jezus. Maar ga op weg om het koninkrijk Gods te verkondigen.'

Vledder nam zijn chef even apart.

'Valt nog geen woord mee te wisselen. Maar naar wat ik begrepen heb is Betty vanmorgen gevonden door een junk. Hij zit onder de hoede van een diender verderop in de gang.'

De Cock knikte.

'Ik zal zo met hem gaan praten. Zoek jij de andere bewoners maar op. Misschien is er iemand die vanmorgen tussen zeven en acht iets vreemds heeft gezien of gehoord.'

Hij keek naar de vrouw die nog steeds stond te prevelen boven het lijk van Betty Wijn.

'Haar ondervragen we later wel.'

De junk in kwestie bleek Hans Offrijn te heten. Een zielig hoopje mens van net twintig jaar, dat ineengedoken en rillend op een houten keukenstoel zat. Hij keek omhoog naar De Cock, wijde pupillen in gelig oogwit.

‘Ik weet nergens van. Ze was al zo, weet je. Zei ik ook tegen de majoor. Ze was al zo,’ begon de jongen ongevraagd.

De Cock trok een stoel bij en ging zitten, zodat hij op gelijke hoogte kwam met de jongen.

‘Je hoeft mij alleen maar te vertellen wat je hebt gezien. Of gehoord. Heb je geschreeuw gehoord?’

De jongen wendde zijn blik af en krabde in zijn ongewassen haar.

‘Niks gezien, niks gehoord. Nee. Kan ik nou weg?’

‘Je vond haar in het kantoor.’

De jongen knikte.

‘Hoe laat?’

De jongen schokte met zijn schouders.

‘Zeven uur? Acht uur?’

De jongen gaf geen antwoord.

‘Waarom ging je naar het kantoor?’

Hij schraapte zijn keel.

‘Ik werd ziek wakker. Ik wou Betty... ik wou d’r...’ Hij schudde zijn hoofd.

‘Om een aspirientje vragen,’ vulde De Cock aan, terwijl hij heel goed wist dat dat het laatste was waar de verslaafde jongen behoefte aan had gehad. ‘En toen zag je haar op de grond liggen. Leefde ze nog?’

De jongen knikte ja en schudde toen van nee.

‘Ja of nee?’

‘Hij had zich verstopt in een nis in het kantoor.’

De Cock keek in de richting waaruit het geluid kwam en zag de rijzige gestalte van majoor Nolens.

‘Daar trof ik hem aan.’

De Cock richtte zijn aandacht weer tot de rillende jongen.

‘Waarom had je je verstopt?’

De majoor antwoordde in zijn plaats.

‘Omdat hij bang was, wat anders?’

De jongen keek van de rechercheur naar de majoor en weer terug. De Cock legde een hand op zijn knie.

‘Bang voor wat? Of... voor wie?’

Lees verder in

De Cock en de dood van een engel.

Eerste druk september 2013

© 2013 voor deze uitgave: Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Het gebruik van de naam Baantjer is met toestemming van de erven A.C. Baantjer.
Gebaseerd op een scenario dat onder verantwoordelijkheid en licentie van

Endemol is geschreven.

Scenario: Gerrit Mollema

Boekbewerking: Peter Römer

Vormgeving omslag en binnenwerk: Hans Gordijn

Omslagfoto: BigstockPhoto/Nilayaji

Foto Piet Römer omslag in samenwerking met KB Events & Artists agency

ISBN 978 90 261 3457 9

ISBN e-book 978 90 261 3458 6

NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.